

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Београд 2 јануара 1903 год.

1902 г. децембра 29. на дан прославе двадесетпетогодишњице ослобођења Ниша Његово Императорско Величанство Цар Никола упутио је из Царскога села Његовом Величанству Краљу Александру овакав телеграм:

На знамениту 25-годишњицу од освојења града и вароши Ниша, кад се најуспешнијом операцијом српско оружје у руско-турском рату 1877 и 78 године увенчало славом, Мени је особито пријатно изјавити Вашем Величанству Моја искрена честитања са жељама за даље цветање српске војске која има да служи мирноме развићу и напретку Русији сроднога српскога народа.

НИКОЛАЈ

На овај телеграм Његово Величанство Краљ одмах из Ниша одговорио је:

Дубоко тронут срдачном честитком коју Ми Ваше Величанство шаље приликом прославе данашњег светлог дана, хитам да Вашем Величанству изјавим Своју најтоплију захвалност на лепим жељама које гајите према Мојој драгој војсци и народу Моме, и да у исто доба уверим Ваше Величанство о Мојој ватреној жељи за срећу и добро Вашег Величанства као и за величину и сјај храбре Вам војске и народа Вашег.

АЛЕКСАНДАР

Београд 2 јануара 1903. год.

Његово Величанство Краљ благоволео је одговорити на честитку заступника председника београдске општине послату Њиховим Величанствима Краљу и Краљици о Новој Години овим телеграмом:

Ниш—двор 1 јануара 1903 год.

Председништву општине

Београд

Краљица и Ја из свег срца благодаримо Нашим милим и верним Београђанима, на њиховим добрим жељама.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Честитка заступника председника општине гласи:

ЊЕГОВОМ ВЕЛИЧАНСТВУ

Краљу Србије

АЛЕКСАНДРУ I.

и

ЊЕНОМ ВЕЛИЧАНСТВУ

КРАЉИЦИ ДРАГИ

У најдубљој поданичкој верности и оданости у име Београђана молим Ваша Величанства, да о Новој Години благоизволе примити најискренија честитања, која Вашим Величанствима са пуно преданости подносе верни и одани Вам Београђани са најтоплијим и најусрднијим жељама за дуг и срећан живот Ваших Величанстава на срећу и добро Ваших Величанстава а на дику и понос Србије и српског народа.

У име Београђана

Заступник
председника
београдске општине,
кмет,

Владимир Лацковић с. р.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

4 новембра 1902 год.

Председавао председник београдске општине г. Милов. Р Маринковић. Од одборника били г. г. Тома Цинцар-Јанковић, А. Ј. Аксентијевић, А. Н. Крестановић, Дим. Науновић, Мих. М. Борђевић, Љуба Дојчиновић, Милош Валожич, Б. С. Живковић, Петар Новаковић, Дамњан Стојковић, Р. Драговић, С. Азријел, М. Штрбић, Ј. Константиновић, К. Теодосијевић, Св. Јанковић, Урош Благојевић, Лазар М. Матић, Милан Димић и Јован Смедеревач-Деловоћ, Мих. М. Марјановић.

(СВРШЕТАК)

VI

Председник изјављује да се сада има наставити претрес у појединостима пројекта буџета суда београдске општине за 1903 годину. Да је на реду претрес расхода на плату кметова. Ну пре него се томе приступи има се донети решење по предлогу одборника г. Јов. Смедеревца који је учинио у прошлој седници: да се општ. економат стави под управу једног кмета. Јер ако одбор тај предлог усвоји онда ће се број кметова за 1903 годину морати да повећа са још једним кметом, јер се од садањих кметова не може ни један одвојити за тај посао.

Сем тога има се расправити и то питање: хоће ли у идућој години санитарско-полицијску ревизију вршити и даље као сада одборници или ће се иста вршити преко кметова у квартовима, јер ако се усвоји ово друго онда би се такође имао број кметова повећати.

Пошто је закон за београдску општину изнет пред Народно Представништво, то је буџетска комисија задржала садањи број кметова а на полицијски одељак ставила наушално једну суму како би се доцније ако би наступила потреба број кметова могао повећати.

Налази да би умесно било, ако би одбор усвојио ово гледиште буџетске комисије.

Одборник г. Соломон Азријел није за то, да се број кметова ради санитарско-полицијске ревизије повећава кад је закон за београдску општину изнет пред скупштину.

Одборник г. Јован Смедеревач понова излаже разлоге који су га руководили да учини предлог да се управа општ. економата повери једном кмету, који би имао са шефовима одељења, да врши набавке општ. потреба. Остаје и данас при раније изложеним разлозима и моли да се по том његовом предлогу донесе решење.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић није за предлог одборника г. Смедеревца са разлога које је у прошлој седници навео. Налази да је у прошлој седници довољно доказано, да се гаранција за општину не састоји у звању већ у личности.

По саслушању свега тога, — одбор је после поименичног гласања са 12 против 8 гласова; против гласали одборници г. г. Тома Цинцар-Јанковић, А. Ј. Аксентијевић, Димитрије Наумовић, Божа С. Живковић, Дамњан Стојковић, Соломон Ј. Азријел, Јанаћ Константиновић и Милан Димић, — решио:

Да се усвоји овај предлог одборника г. Јована Смедеревца. Да се управа општ. економата од 1 јануара 1903 године повери једном кмету, који ће са шефовима одељења вршити све набаве за општину и са истима заједно одговарати, а који ће руковати свима набављеним општ. потребама.

Да се за то садањи број кметова повећа са још једним кметом и на плату истог стави у општински буџет за 1903 годину потребан издатак.

VII

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 г. и по прочитању сваке тачке поособ — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и следећи расходи

I. Плате

1. Часништво:

2. Администрација:

3. Пет кметова по 3600 дин. осамнаест хиљада динара.

4. Деловој-секретар општине четири хиљаде пет стотина динара.

5. Млађи деловој две хиљаде четири стотине динара.

VIII

По прочитању акта Аранђела Ж. Илића, олд. економа, АБр. 9933, — одбор је решио:

Да се сено са општинских ливада на Белим водама прода Аранђелу Ж. Илићу, олд. економу, за цену од осам стотина и педесет динара, колико је општ. буџетом за ову годину предвиђено прихода од истих ливада.

IX

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београд. општине за 1903 г. и прочитана је позиција пројекта расхода истог буџета која гласи: „правозаступник 3600 динара.“

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић изјављује, да око општина хоће да штеди она може овде да штеди. По његовом мишљењу њој није потребан правозаступник, кад има толике правнике у својој служби. Предлаже да се у буџет унесе извесна сума као хонорар општ. пуномоћнику, а да се опуномоћи један од правника који су у општини да општину заступа за шта ће му се поред плате издавати из те суме извесан хонорар. Разлог му је за то још и тај, што ће општину боље заступати онај који је упознат са њеним пословима и што се правозаступнички послови у општини данас врше трајаво преко адвоката.

Одборник г. Јован Смедеревац налази да је идеја одборника г. Цинцар-Јанковића добра. Јер кад општина има два кмета правника, онда јој не треба правозаступник. До сада је место правозаступника у општини било само уточиште. На та су места долазили људи који нису разу-

мевали општ. послове. Сад тек кад у општини имамо два кмета правника можемо то уклонити, па овластити кога од њих да општину заступа уз хонорар.

Одборник г. Божја С. Живковић налази да је незгодно плаћати заступање општине делимично. Узимати за сваки посао адвоката, што неко треба да врши стално.

Друго је питање сад да ли ће се као до сад радити или онако како се предлаже.

О томе да говори сматра да није компетентан. Ова позиција расхода треба да остане а ко ће општину заступати то је друга ствар.

Председник општине излаже све послове општинског пуномоћника па налази да је општини за те послове потребно стално једно стручно лице; даље налази да то лице има доста посла и да предвиђена сума на његову награду није велика и да би је требало усвојити. Најзад општина и по закону мора имати свога пуномоћника, а ко ће то бити, то је ствар одбора.

Одборник г. Соломон Азријел налази да предвиђена сума на награду општ. пуномоћника није велика, кад се узме колике награде имају адвокати појединих новчаних завода, који добију месечно по 2—3 менице на наплату.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић слаже се с тим да општина има пуномоћника, јер то и по закону мора бити, али је за штедњу, а она се може постићи, ако се овласти који од кметова правника да општину заступа и за то му се одреди извесан хонорар. Да се на тај начин може уштедити у то не треба сумњати.

Одборник г. Раденко Драговић разуме да општина има доста правних послова. И сам је са њом закључивао уговоре, али се је баш из тога уверио, да ти послови нису такви, да их не могу вршити други правници које општина има у служби. С тога је за предлог одборника г. Цинцар-Јанковића.

Пошто се нико више не јавља за реч председник општине ставља на гласање ову позицију расхода како ју је предложила буџетска комисија.

По свршеном поименичном гласању констатовано је да је доношењу овога решења присуствовало 19 одборника према чему се има сматрати да по овом предмету није донесено никакво решење.

РЕДОВНИ САСТАНАК

6 новембра 1902 год.

Председавао за председника београдске општине кмет г. Владимир Лацковић. Од одборника били: г. г. Др Јован Ђурић, Тома Цинцар-Јанковић, Дим. Наумовић, Св. Јанковић, Милов. Миленковић, Дамњан Стојковић, Никола И. Димитријевић, М. М. Борђевић, Љуба Дојчиновић, Д. Тадић, М. Капетановић, Петар Новаковић, Милан Димаћ, А. Ј. Аксентијевић, К. Теодосијевић, Борђе Н. Петровић, М. Штрбић, С. Азријел, А. Шток, Урош Благојевић, Б. С. Живковић и Јован Смедеревац.

Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане 4 новембра тек. године.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује да је у прошлој седници кад је било говора о преустројству општине тражио да се у свакој соби свију општ. установа намести на вратима инвентар ствари које се у дотичној соби налазе и да је одбор тај његов захтев усвојио. Међу тим то није ушло у записник. С тога тражи да се прочитани записник у смислу изложеног допуни.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се усвоји записник одлука седнице држане 4. новембра тек. год. са овом допуном коју тражи одборник г. Јован Смедеревац.

II

По прочитању акта одељака Управе града Београда АБр. 10.300, 10.357, 10.377 и 10.379, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и средњег имовног стања: Јосиф Талви, олд. агенат, Пера Павловић, књиговезац, Јанко Борђевић, предузимач; да су му непознати: Ружица Петровић, олд. распуштеница, Косара ж. Јеремије Спасојевића, олд. и Сара ж.

ПОДЛИСТАК

ЖИВОТ И ВЛАДАВИНА
СТЕВАНА ДЕЧАНСКОГА

НАПИСАО

МИЛОШ Л. ЗЕЧЕВИЋ

Рад награђен са 400 динара — првом видовданском
наградом општине београдске — 15 јуна 1901.

Мото: „О, Стеване, та дичан си био,
„А дично си име задовоља
„Задобио с високих Дечана,
„Јер су виши да их виших нема
„И ејајни су да их лепших нема:
„У њима се пева литургија,
„И куни се народ Србадија,
„Србадија па и Бугарија,
„Из Приморја цела Далмација.“

ПРВИ ДЕО

СТЕВАН ДЕЧАНСКИ ДО СТУПАЊА НА ПРЕСТО
(1275—1321)

1. Рођење Стеваново.

Стеван је Дечански најстарије мушко дете краља Милутина, а по свој прилици и најстарије дете, ако Ана, кћи Милутинова, која се око 1291 године удала за Михаила, сина видинскога деспота Шиш-

мана, није старија од њега. Година рођења Стеванова није тачно позната, а место где се родио није познато никако. Нићифор Григора каже да је Стевану, кад се оженио Маријом Палеологовом (крајем 1325 године) било око педесет година, и према томе би се он родио око 1275 године.¹ Ово је једини податак о години Стеванова рођења, а да ли је он тачан или не, није могуће испитати.²

Питање о години кад је Стеван Дечански рођен и није толико значајно, нити се о њему водио у историском истраживању толики спор, колики о другом једном питању, које је доиста од веома великог значаја. То је питање: да ли је Стеван Дечански законити син краља Милутина или не? Почев од Стеванових савременика па до данашњег дана — изузевши родослов, Цамблака и доцније писце са особитом тенденцијом, — нема ниједнога историка који, говорећи о Стеванову рођењу, или није јасно изрекао мишљење да је Стеван незаконит син краља Милутина, или није на који било начин посумњао у законитост

Стеванова рођења.³ А пошто је питање о законитости Стеванова рођења веома значајно за решавање других неких питања која се њега тичу (на пр. питање о његову праву на престо уколико оно зависи од законитости његова рођења и тд.), о томе ће се овде нарочито говорити, и покушати да се нађе права истина. То ће се у главном урадити само помоћу података из савремених извора, а веома ће се ретко узимати у обзир мишљења и комбинације доцнијих историка, изузев оне који ће потпомоћи да се ово питање правилније реши.

1. Да се питање о законитости Стеванова рођења правилно реши, потребно је на првом месту знати да ли је она Милутинова жена која му је родила Сте-

³ Пошто ће се у овој књизи врло мало водити рачуна о комбинацијама доцнијих историка, ради потпуности износи се овде кратак преглед шта је који од њих мислио о законитости Стеванова рођења. Изузевши Рајића који је пропустио да о овоме питању каже и докаже своје мишљење, сви су остали историци, особито страни, било брзке било изриком тврдили да је Стеван незаконит син краља Милутина. Први је Орбини казао да је Стеванова родила некака српска властожа, која није по закону венчана за краља Милутина („Lascio — Милутин — tre figliuoli maschi e due femine. Un non fu legitimo, chiamato Stefano, che haveva havuto con una gentildonna; gli altri due furono legitimi: che d'alcuni è chiamato Urosc, nacque della prima sua moglie Elisabetta figliuola di Stefano quarto re d'Ungharia; l'altro si chiamato Constantino, nato della seconda moglie, ch'era Greca Constantinopolitana“. Orбини, Il Regno degli Slavi, Pesaro 1601 p. 253). Исто тако Диканж, ослањајући се, као и Орбини, на грчке савремене писце, о којима ће се доцније нарочито говорити,

¹ Gregoras, Byzantina historia. Ed. Bonn. p. 457.

² Јиречек (Исторја Болгарь — 1878 — стр. 391) пише да је Стеван као „шестидесятлѣтній старецъ былъ... задушенъ въ замкѣ Звечанѣ.“ Свакојако је ово Јиречек отприлике написао, те његово мишљење не може ни уколико утицати на усвајање поменутога податка из Григорине историје, све да је и овај рекао отприлике.

Апостола Цветковића, овд. и да је доброг владања и доброг имовног стања Алекса Васић, овд. кафеџија.

III

По прочитању акта команданта VII београдске пуковске окружне команде ОВБр. 3324, одбор је изјавио мишљење:

Да су Семајо Ешкенази, овд. казас и његов син Аврам С. Ешкенази, редов, резервиста I ескадрона дунавске дивизијске коњице средњег имовног стања, и да према таквом имовном стању исти Аврам Ешкенази нема могућности да набави и држи јахаћег коња.

IV

На предлог општинског суда АБр. 10887, одбор је решио:

Да се старо расходовано одело општинских пожарника разда првенствено општинским кочијашима, а што претече општ. чистичарима.

V

Продужена је дебата по претресу позиције расхода буџета суда београдске општине за 1903 год. на плату општинског пуномоћника.

Одборник г. Тома Цинцар Јанковић у проштој седници није тврдио, да је пројектовани расход на ову позицију велики, али је тражио да звање општ. пуномоћника буде сталније. Да се општински пуномоћници не мењају често. Да би се то постигло предлагао је, да дужност општ. пуномоћника врши један од кметова правника или других правника општ. чиновника поред редовне му дужности а уз извештај хонорар. Уздржаће се од гласања ако општ. суд не изјави, да се посао општ. пуномоћника не може отправљати на начин како је предлагао.

Одборник г. Ђорђе Пешковић налази да је плата општинског пуномоћника велика према ономе како се послови општ. пуномоћника сада врше. Наводи за пример мишљења општинског пуномоћника које је дао по предметима заузећа

општ. пута од стране Милорада Јанковића и заузећа општ. земљишта од стране Сретена Ресавца. По та два истоветна предмета општ. пуномоћник дао је два различна мишљења. С тога ће гласати против ове позиције.

Одборник г. Јован Смедеревац пристао би да се општ. пуномоћнику плати и 5000 динара кад би општински пуномоћник стално радио на пословима општинским. Међу тим не може да пристане да се општ. пуномоћнику даје плата како је пројектована. Садашњи општински пуномоћник не познаје још ни све законе који се на општ. послове односе. За то је доказ процена имања г-ђе Љубице Луковић. Ту процену општ. одбор није усвојио већ је решио, да се противу исте изјави жалба као несаобразне закону. Жалба је изјављена Министру грађевина али у жалби нису изложени разлози са којих је процена несаобразна закону. Тек кад је одбору саопштено решење Министра грађевина којим је жалба одбачена, одбор је понова решио, да се жалба изјави Државном Савету. Том приликом одбор је на његов предлог цитирао чл. 32. грађев. закона за варош Београд и изложио разлоге са којих су иста процена па и решење Министра грађевина несаобразни закону. Сем те ствари тако су ишле и многе друге ствари. Наводи у доказ томе како је општина услед нерала њених пуномоћника изгубила грдно земљиште на Лаудновом шанцу.

Ако се мисли, да се за општинског пуномоћника узме лице које ће стално водити старање о општ. пословима да се они врше како треба гласаће да плата општ. пуномоћника буде 4500 динара. Овако гласаће против предлога буџетске комисије.

Одборник г. Соломон Азријел наводи да овде није реч о личностима већ је реч о величини плате општ. пуномоћника. Криви одборнике г.г. Смедереваца и Петровића што нису тражили да се садашњи пуномоћник смени, кад су налазили, да он не отправља поверене му послове како треба, како они тврде.

Одборник Др. Јован Ђурић, чуђи се што се одборник г. Тома Цинцар-Јанковић хоће да уздржи од гласања кад је као члан буџетске комисије потписао овај предлог исте.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић налази да замерка коју му чини одборник г. Д-р Јован Ђурић не може опстати, јер је он у начелној дебати изложио своје гледиште о приходу и расходу пројекта општинског буџета за 1903 год. Сад налази да би се послови општ. пуномоћника могли вршити стално од кога правника, које општ. суд има у служби и на тај начин постигла и сталност и уштеда. Ако општ. суд изјави да то није могуће гласаће за пројект.

Председавајући кмет изјављује, да је општини потребно стално стручно спремно лице за вршење правних послова општине. Мисли, да се остали правници које општ. суд има у служби не могу на ове послове упућивати због осталих послова које врше.

По саслушању тога, — одбор је са 11 против 10 гласова; против гласали одборници г.г. Милован Миленковић, Дамњан Стојковић, Никола И. Димитријевић, Михаило М. Ђорђевић, Љуба Дојчиновић, Петар Новаковић, Милан Димић, Ђорђе Н. Петровић, Урош Благојевић и Јован Смедеревац; (уздржао се од гласања г. Димитрије Наумовић), — решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину стави и следећи издатак:

I. Плате:

2. Администрација.

6. Пуномоћник три хиљаде и шест стотина динара.

VI

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину и по прочитању сваке тачке по особ, — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и следећи издаци:

I. Плате:

2. Администрација.

7. Архивар две хиљаде сто шесет динара.

вана, била законита жена његова; јер има мишљења — као што је познато — да је краљ Милутин имао и незаконитих жена. Али ово питање о законитости Милутинових женидаба спада у ред најтежих питања из генеалогичке српских владалаца те би се, кад би се о њему расправљало овде, морало отићи сувише далеко. Стога се о томе на овоме месту неће расправљати, већ ћу напоменути само да је сасвим поуздано да је Стевана родила

писме да је Стеван „nothus filius regis Uroscii“ (Du Cange, *Syncrism vetus et novum* — 1648 — p. 53 et a. 1.). Стевана ће се, а не Милутина, типати и оно место у Растећу летопису где се каже: „Il suo regno (тј. краља Уроша I.) pervenisse ad un suo figliuolo illegittimo, il quale lasciato il proprio nome, si fece chiamare col nome di Orossio in memoria del padre“ (Restii, *Chronica Ragusina*. Ed. Nodilo. Zagrabiae, 1893 p. 100), јер се у Орбина кога је Растећу имао пред собом, каже за Стевана да је, пошто се венчао за краља, узео очево име (Et prima che cominciassero far conquista d'esso (српске краљевине), considerando che Urosc suo padre era visuto in molta gratia di tutti suoi, gli parve per farsi meglio volere, mutare il nome proprio, e chiamarsi con quello del padre.“ Orbini, op. cit. p. 254). Тако исто пише и Пејачевић (Pejacevich, *Historia Serriae seu colloquia XIII etc.* — 1791 — p. 227, 252, 253, 255, 261 etc.), а по њему Енгел пише „Stephan ein natürlicher Sohn des Königs Milutin“ (Engel, *Geschichte von Ungarn und seiner Nebenländer* — 1801 — p. 240.) С тим није био начисто ни Руvaraц кад је писао своју расправу „Краљице и царице српске“, јер за Стевана каже: „Ако је он законит син краља Милутина...“ („Матица“ за 1868 год. стр. 412) Затим је још једном поновито своју сумњу у законитост Стеванова рођења и рекао да се то питање према сувременим сведочењима не може олакво решити, као што је то П. Срећковић — као што ће се мало даље видети — решио („Вила“ за 1865, стр. 467). Мајкову је било јасно да је Стеван незаконит син краља Милутина, а то он тврди по Орбинију (А. Мајков, *Историја српскога народа*. Превео Ђ. Даничић. Друго издање 1876, стр. 35, нап. 1. и на др. м.). Као и сви досад по-

прва Милутинова жена, кћи епирскога деспота Јована Анђела. Њоме се Милутин оженио око 1273 а отпустио је око 1284.¹⁾

А како је ова Епирка била са Милутином правилно венчана, онда би се тиме могло потпуно доказати да је Стеван Дечански законити син краља Милутина, јер

менути писци мислио је и С. Љубић (Ljubić, *Opis jugoslavenskih novaca* — 1875 — стр. 76 и 77) и Херцбергер (Hertzberg, *Geschichte der Byzantiner und des Osmanischen Reiches* — 1883 — p. 464). О законитости Стеванова рођења ништа се не говори у „Историји српске наравности“ од Љ. Ковачевића и Љ. Јовановића (издање за школу); а о томе П. Срећковић у својој студији „Краљ Дечански“ овако каже: „У многим историјама пишу, као и Мајков, да су Константин и Стеван копилад Милутинова, али је то проста измишљотина, јер све наше старостане сувремене књиге веле да су они обојица законити синови Милутинови, као што му је законита и кћер Неда.“ („Вила“ за 1865 год. стр. 245, нап. 1.) Да су и остали историци овако доказивали своје тврђење да је Стеван Дечански законити рођења, не би ми довела ни на памет пало да о томе наново треба расправљати, — уверен бих био тврдо да је Стеван незаконит син Милутинов!

¹⁾ *Pachimeres*, De Michaela Palaeologo, Ed. Bonn. lib. V p. 350—51 *Idem*, de Andronico Palaeologo, lib. III p. cap. 30, 273; *Nicéph. Gregoras*, *Byzantina historia*, Ed. Bonn. lib. IV cap. 9 p. 202—203; *Murali*, *Chronographie byzantine* II, p. 425.) Разматрао сам изворе који говоре о женидабама краља Милутина, и резултате које сам на тај начин добио изнећу, с погледом на стање тога питања у доданапшњој нашој историографији, на другом месту. Сада ћу само укратко свести оно до чега сам дошао. — Краљ се Милутин четири пута женио, и то први пут око 1273 узео је кћер епирскога деспота Јована II Анђела Комнена, са којом је био у законитом браку до око 1284 године. Тада је ту своју жену отпустио и женио се Јелисаветом, ћерком угарскога краља Стевана V, коју је око 1287 године отпустио и женио се ћерком бугарскога цара Ђорђа Тертера; а ову Бугарку преда цару Андронику II 1299 године, када се последњи пут оженио Симонидом, ћерком Андроникумом.

према Григори, Стеван је рођен око 1275, дакле у време док је Епирка била за краљем Милутином. Али се ипак, што се овога питања тиче, на овоме не може стати, јер не само да данас постоји, већ је и за живота Стеванова — као што је напоменуто — постојало мишљење да је Стеван Дечански незаконит син краља Милутина, и да га је, како вели Буркард родила нека Милутинова наложница.¹⁾ Зато ће се сада претресати колико има основа у тврђењу оних извора који кажу да је Стеван незаконити рођења.

¹⁾ „Али (краљ Милутин) ни с једном од тих жена — вели Буркард — и не имаде деце, него је имао два сина од две наложнице, од којих једном беше име Константин, а другоме Стеван, који поста отац ономе што сад против-правно држи краљевину Рацију (Стевану Душану).“ „Годишњица“ књ. XIV (1895) стр. 25. Како о томе мисле доцнији писци, види стр. 2. нап. 1. У биографији краља Милутина, у родослову, помињу се само двоје деце Милутинове: Ана која је око 1291 године удата за Михаила, деспота видинскога а доцније цара бугарскога, 1323—1330 (Дан., *Жив. краљ*. стр. 119, 178, 191, 195) и Стеван. Цамблук прича да је Милутин имао два сина, Стевана и Константина, а не помиње ни једно женско дете. Старији српски летописи помињу само Стевана и Константина (Safarik, *Ramatky drevního pisemství jihoslovanského* — 1851 — стр. 60, 70; „Споменик“ III — 1891: Роди же (Милутин) и сына два: Стевана краља Дечанскога свегу третјаго Вуграда и Константина, него же мошти светые љезетъ Оурадъ Звечанъ,“ стр. 98, а тако и даље стр. 100, 103, 105, 125, 131, 139, 146, 150; Jagić, *Ein Beitrag zur serbischen Annalistik*, „Archiv für slav. Philologie“, Bd. II — 1877 — p. 82). Руvaraц је, на основу српских и страних извора нашао да је Милутин имао четворо деце: Стевана, Ану, Константина и *Зоричу*, коју је нашао у угорској краљи Милутина са Карлом де Валоа (Гласник XXVII — 1870 — стр. 322); а усвајајући у неколико казивање тронског летописа: да се Милутин уз пркос својој брату

8. Писар хиљаду четири стотине и четрдесет динара.

VII

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину и прочитана 9 позиција истог која гласи:

3. Суд.

9. Секретар суда две хиљаде и шест стотина динара.

Одборник г. Димитрије Тадић налази да је плата, која се предлаже секретару суда мала, према пословима који спадају у делокруг његова рада. С тога предлаже 2800 динара.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић изјављује, да је буџетска комисија унела у пројект издатак од 10.000 дин. на повишице плата чиновника. Ако се нађе да је посао секретара суда огроман као што тврди одборник г. Тадић и ако лице које ово место заузима буде по својој спреми и оданости пословима заслуживало већу плату, општ. суд ће му је повећати на терет овог кредита.

По саслушању тога и по прочитању сваке тачке по особ, — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и ови издаци:

3. Суд.

	ДИНАРА
9. Секретар суда	2600.—
10. Пријавник	2000.—
11. Архивар	2000.—
12. Писари	2640.—
13. Експедитор	1200.—
14. Протоколиста	1000.—
15. Регистратор	1000.—
16. Практикант	960.—
17. Извршитељ за масе	1800.—
18. 10 извршитеља 7000 динара плате, 8600 динара тантијеме	15.600.—

4. Полицијски одељак.

19. За особље и све потребе полицијског одељка 37.800.—

Извори који кажу, посредно или непосредно, да је Стеван незаконит син краља Милутина, сви су страни, и њихову се казивању поред тога што се зна да је њега родила прва и законита жена краља Милутина, противи унеколико казивање у наших извора. Али се у томе на наше изворе не смемо ослањати, јер нити су они поуздани нити изрични.

Али ако домаћи извори не побијају изреком казивање страних извора, само оно што се са Стеваном догађало за живота његова и оно што се догађало после његове смрти са лозом његовом, јасно сведочи да се то могло дешавати само са законитим сином Милутиновим.

Овде ће се прво сви ти догађаји само поређати.

Стеван се први пут помиње као талац у татарскога хана Ногаја; он је тамо био,

Драгутину оженио неком српском владетелем („... и ради ненависти брата својег Драгутина, несочетася браку шћ некихъ великихъ кровей, но шћ своихъ велможъ, прежде прїятїа царства; шћ коєа супруги имѣя Стефана Уропа краља по себе и наследника и дщерѣ Елену иже въ Дечанѣхъ свети почивають.“ Гласник V, стр. 55), рекао је да се ова прва жена Милутинова звала Јелена, мислећи да је то може бити она Јелена која се налази уз Милутина насликана на вратима Ђурђевих Стубова (Гилффердинг, Собраная Сочиненїя, III, 1853 стр. 139), а не рече ништа о Јелени, кћери Милутиновој, коју Тронопац помиње („Матица“ за 1868 год., стр. 409, 412). Тако је мислио Руварац 1868 год., а доцније је и сам видео колико вреди оно што прича Тронопац и како он стоји према Орбину и другим старијим историцима (В. Руварчево мишљење о постанку и вредности српских летописа у његовој: „Расправи о кнезу Лазару“, стр. 225—247).

5. Месна контрола.

20. Хонорар рачуноиспит. главне контроле 4000.—

VIII

Продужен је претрес у појединостима расхода пројекта буџета суда београдске општине за 1903 годину и прочитана 21 позиција расхода која гласи:

„6. Књиговодство.

21. Главни књиговођа четири хиљаде динара.“

Одборник г. Соломон Азријел налази да је предвиђени издатак на плату главног књиговође мали с обзиром на послове који у делокруг његова рада спадају. Предлаже да се ова позиција повећа.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић изјављује, да је у предлогу буџетске комисије предвиђен издатак у 10.000 динара на повишицу плата чиновника.

По саслушању тога и по прочитању сваке тачке по особ, — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и ови расходи:

6. Књиговодство.

	ДИНАРА
21. Главни књиговођа	4000.—
22. Млађи „	2400.—
23. Приправник	720.—

7. Благајнице.

24. Главни благајник	3500.—
25. Помоћник благајника	2000.—
26. Ликвидатор	1920.—
27. Протоколиста	1000.—
28. Писар	1800.—

IX

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић изјављује, да ако се хоће да се за надзорника до-

како се обично узима, да буде Ногају залога мира од стране српскога краља, а можда је био склоњен из Србије да, као законити наследник, не би сметао Ногајевим рођацима, које би родила трећа жена краља Милутина.

Стеван из Татарске прибегне оцу; отац га жени ћерком цара бугарскога Смилца и даје му Зету, у којој он управља и назива се краљем још за живота краља Драгутина, са којим Милутин има нарочити уговор.

Властела зетска и остала, незадовољна византиским утицајем у Србији, како се обично мисли, или неком нарочитом политиком краља Милутина, негодује против тога и, пошто им Драгутин није хтео до краја бити вођа у буни против Милутина, прилази Стевану у Зети. Она Стевана и иначе незадовољна, постиче да их поведе у бој против његова оца. Он зато страда: би ослепљен и послан у Цариград.

Кад су се у Србији, после његова одласка у Цариград, прилике разбистриле Стеван се обраћа хилендарском игуману Данилу, да се заузме за њ код краља Милутина. Не само да се за њ заузео само Данило, него и сам архиепископ Никодим — а то значи српска црква.

Стеван се орођава са владалачким дворовима, који су јамачно разабирали за кога ће дати своје одиве.

бара има сигурно лице и да се оно може посветити само општинским пословима, који спадају у делокруг његовог рада онда му се мора дати добра плата.

Сопственици имања на бањичком брду заузели су грдно општинско земљиште. Одбор је хтео да стави општински економат у сигурне руке, место надзорника општинских добара не мање је важности од места општ. економа, јер се надзорнику добара поверава вођење рачуна о општинској имовини од 6 милиона.

Предлаже да се надзорнику општ. добара одреди плата у 3000 динара, колику је буџетска комисија предвидела на плату општ. економу.

Одборник г. Јован Смедеревац налази, да надзорник добара треба да је подручни орган кмета економа и да он има да ради своје послове под надзором овога. Ако се надзорнику добара даде плата, коју предлаже одборник г. Цинцар-Јанковић онда ће то лице постати велики господин.

Предлаже плату надзорнику општ. добара у 1800—2000 динара.

Одборник г. Божја С. Живковић налази да одборник г. Цинцар-Јанковић прецењује место надзорника општ. добара кад га срањује са местом општ. економа. Економ има да економше, а надзорник добара има да чува општинска добра и да реферше суду сваку повреду истих. То лице треба да је младо, здраво и вредно.

Налази да је таквом лицу довољна плата у 2000 динара.

Одборник г. Димитрије Тадић изјављује да овде није реч о томе: ко ће да буде надзорник општ. добара. Овде је реч колико треба да се плати годишње па да се добије једно сигурно лице, које ће о општинским добрима најстрожије и најсавесније водити рачуна. Ако платите добро имаћете сигурно лице, не платите ли га добро оно може на сто начина да злоупотреби поверење и да оштети општину.

С тога је за плату истог лица коју предлаже одборник г. Цинцар-Јанковић.

По саслушању тога заступник председника општине ставио је на гласање: ко је за то да

После смрти краља Милутина, он успева да задобије највећи део властеле и свештенства, да савлада оба своја противника, Константина и Владислава, и да се једини одржи на престолу. И напослетку, што је у осталом најзначајније:

Ми не видимо да се после кад било појавио у Србији покрет било против њега самога, било против његових потомака а са другом којом Немањићском линијом на челу.

Ово су догађаји из живота Стеванова који ће нам, уз помоћ неких података, моћи најлепше посведочити да ли је он законити син краља Милутина или не.

Стеван је, као што је напред напоменуто, био око 1292 године послан као талац татарскоме хану Ногају, да буде залога миру од стране српскога краља; па је оправдано питање да ли би њега Ногај тога ради примио кад би он доиста био незаконито дете краља Милутина? Кад је већ захтевао да му на двор као талац дође сам краљев син, јасно је да је Ногај хтео да му мир буде безбеднији, а то је могао постићи само тако ако од српскога краља добије таку личност, коју краљ није могао лако прегорети. Сем тога има још нешто, што нагони на другу веома вероватну и значајну претпоставку. Краљ се Милутин око 1287 године оженио ћерком цара Ђорђа Тертера, чија је друга кћи била са Нога-

плата надзорнику општинских добара буде 3000 динара да гласа „за“, а које за то да буде 2000 динара да гласа „против“.

По извршеном поименичном гласању нађено је: да су гласали „за“ 8 и то одборници г. г. Тома Цинцар-Јанковић, Дим. Наумовић, Милос. Миленковић, Дамњан Стојковић, Дим. Тадић, Милан Калетановић, К. Теодосијевић и Михаило Штрбић а против 14 и то: одборници г. г. Др Јован Ђурић, Св. Јанковић, Никола И. Димитријевић, Мих. М. Ђорђевић, Љуба Дојчиновић, Петар Новаковић, Милан Димић, Аксентије Аксентијевић, Ђорђе Н. Петровић, Соломон Азријел, Адолф Шток, Урош Благојевић, Вожа С. Живковић и Јован Смедеревац.

Према оваком исходу гласања, — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину стави и следећи издатак:

8. *Економаш.*

29. Надзорник општинских добара две хиљаде динара.

X

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину и по прочитању сваке тачке по особ одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и ови издатци:

8. *Економаш.*

30. Писар хиљаду четири стотине и четрдесет динара.

9. *Санишеш.*

31. Шеф лекара 4000 динара.

32. 6 кварталних лекара 15.000 динара;

33. Марвени лекари 4000 динара.

XI

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину и прочитана 34. позиција истог

јевим сином Чоком, да би се спасао од Ногаја који у то доба беше притискао Бугарску. Стога је веома вероватно да ова женидба Милутинова има везе и са одласком Стевановим у Татаре; јер, самим тим што је Милутин постао пашеног Чоку, не би се могао с те стране постићи мир, само ако не би било како наглашено да ће пород Милутинов од те жене имати најпрече право на српски престо. А да би се то могло и извршити, Ногај је могао тражити да се Стеван, као законити наследник уклони из Србије, како не би сметао Ногајевим рођацима. — Значајно је што је Милутин наставио пријатељство са Ногајем и онда, када је овај био у завади и борби са Токтајем, а могао је тада и себе опростити страха од његових чета и помоћи своје тасту Тертеру, да се и он ослободи Ногајеве врховне власти. Та Милутинова неутралност најлакше се објашњава тиме што је имао у рукама Ногајевим сина, свога наследника. Али ако би се могло рећи да је то све било зато што међу Татарима није био само Стеван него и доста друге знатне властеле, или, што би, напоследку Стеван био Милутину мио — као што каже Миха Мадиче¹⁾ — и ако је незаконит, били га он могао оженити царском ћерком, по-

која гласи: осам бабица по 600 динара 4800 динара.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић налази да је овај број бабица за Београд мали.

Предлаже да се број бабица општинских повећа на осам и да се позиција на плату бабица повећа још са 1200 динара.

Одборници г. г. Јован Смедеревац и Урош Благојевић примиће овај предлог одборника г. Цинцар-Јанковића ако шеф општ. лекара изјави, да је потреба, да се број општинских бабица повећа по истом.

Председавајући кмет позива шефа општ. лекара, да се изјасни, да ли је потреба да се број општ. бабица повећа по предлогу одборника г. Цинцар-Јанковића.

Шеф општ. лекара изјавио је, да не стоји потреба повећавања броја општ. бабица са разлога тога што бабица у кварту варошком има на годину један порођај да изврши, а бабица у кварту теразијском има да изврши у две године један порођај. Да би ваљало одредити општинским бабицама које имају квартове, у којима има више сиротиње мање рејоне, а оним бабицама, које су у крајевима где има мање сиротиње веће рејоне и на тај начин избећи повећање броја бабица а задовољити потребу.

По саслушању тога, — одбор је усвојивши ово гледиште шефа општинских лекара решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 додину стави и следећи издатак:

9. *Санишеш.*

34. 8 бабица по 600 динара 4800 динара. Да се распоред општинских бабица учини тако како извесни крајеви вароши не би трпели оскудицу у истима.

XII

Продужен је претрес у појединостима пројекта расхода буџета суда београдске општине за 1903 годину и по прочитању сваке тачке по особ, — одбор је решио:

Да се у буџет суда београдске општине за 1903 годину ставе и следећи издатци.

ставити за управника у Зети и огласити га краљем, што се јамачно није слагало са Милутиновим уговором са Драгутином, о чему ће доцније бити више говора? Били се Милутин ради незаконита детета излагао опасности да против себе изазове брата? Напоследку да ли би, иначе охота и силна, зетска властела примила себи за поглавара незаконита краљевића?

Да је Стеван незаконити син краља Милутина, да он зато није могао имати најпрече право на српски престо, кад не би било поменуто уговора Милутинова са Драгутином, властела га доиста не би истакла себи за вођу у буни против краља Милутина у почетку 1314 године. Она би се до краја држала или законита наследника Драгутина и његове лозе, или би — кад већ Драгутин није са протестом хтео ићи догле да постигне и оно што је властела желела — подигла кога Немањића из других линија, којих је свакојако тада било, и који би, природно, имали јачега права на престо него ли незаконита деца Милутинова.¹⁾ Свега тога није било, јер су вла-

	ДИНАРА
9. <i>Санишеш.</i>	
35. Писар	1200.—
36. Дезинфектор	1200.—
37. 3 помоћника дезинфектора по 960 динара	2880.—
10. <i>Чистачи.</i>	
38. Старешина чистача	1200.—
39. Прикупљач таксе	1080.—
40. 44 чистача по 720	31.680.—
41. 21 возар по 720	15.120.—
42. Надзорник штала и трена	1200.—
11. <i>Статистичка.</i>	
43. Статистичар	2400.—
44. Писар за уверења	2400.—
45. „ „ војне ствари	2400.—
46. 3 писара	3840.—
12. <i>Кланица.</i>	
47. Надзорник кланице	2500.—
48. 2 настојника по 1200	2400.—
49. 6 контролора	6600.—
50. Контролор мрвеног трга	1200.—
51. Служитељи кланице	3000.—

XIII

Одборник г. Јован Смедеревац излаже какви се људи данас налазе у чистичарској колони Даље, да се неки од чистичара употребљавају на другу службу. Сем тога излаже како чистичари раде без икаквог реда. Како дангубе чекајући на кола. Излаже у опште све мане код ове општинске установе и мисли да би се иста установа могла реорганисати, кад би се за чишћење улица потражили здрави снажни људи из новоослобођених крајева. Сем тога набраја које се улице чисте на наводи, да је одобрени кредит на ову установу велики, ако се њени услови буду вршили као до сада.

Одборник г. Тома Цинцар-Јанковић изјављује, да је он ово питање које сада покреће одборник г. Смедеревац покренуо пре извесног времена и да је услед тога образована комисија за проучење питања о одржавању чистоће у вароши. Да су у тој комисији шеф општ. лекара, он и одборник г. Ђорђе Н. Петровић.

Да су акта тога предмета на проучавању код шефа лекара и да ће комисија ускоро при-

стела српска и духовништво сматрали да је Стеван законити наследник, који би — кад Милутин буде збачен — имао да заузме престо.

Да је Стеван незаконита рођења чиме би се могао правдати поступак српскога свештенства, када се оно живо заузело да се Стеван врати из Цариграда? Јер није само да се ту заузео, можда већ и тада, лични пријатељ Стеванов, хиландарски игуман Данило, него се зањ заложно и сам лични пријатељ и штићеник Милутинов, архиепископ Никодим, поглавар српске цркве, а то значи српска црква. Свима би њима било зазорно и незгодно заузимати се за једно незаконито дете, па све да ту по среди стоји само милосрђе. А познато је да је средњевековна црква, и католичка и православна, имала на уму прво своје интересе, па би било тешко замислити да би она потпомагала коју властeosку странку која би против законита краља истицала његово незаконито дете.

(Наставиће се)

¹⁾ „Stephanus filius Regis Uroscii naturalis, qui ab oodem Rege multum diligebatur ut legitimus filius etc.“ Micha Madius, Historia, — Schwandtner, Scriptores, III, p. 643.

¹⁾ Да и не узимамо на ум да је још тада било потомака другог сина Немањина, Вукана, а у доба у које је била буна Стевана Дечанскога и доцније борба око престола након смрти краља Милутина, живео је Вратко, потомак те лозе. Monumenta Ragusina, V, p. 375.; И Руварац, „Вукан, најстарији син Стевана Немање и Вукановић“ „Годишњица X (1888) стр. 1—9; Љ. Ковачевић, „Вук Бранковић“ (1888) стр. 12; „Споменик“ III (1890) 126, 139.

вступити проучавању овога питања, према чему нема места исто сада претресати кад ће оно изаћи пред одбор.

Можда ће комисија изнаћи пут и начин да општину овај посао не кошта ништа и онда ће одобрени кредит остати на крају 1903 године као уштеда.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. г. Смедереваца и Цинцар-Јанковића.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Преминуо. Коста Арсенијевић, новинар и дугогодишњи кмет београдске општине преминуо је 3 ов. м. у 5 часова по подне. Тело покојниково пренесено је у капелу новог гробља и сахрањено се данас у 10 часова пре подне.

Скуп на новом гробљу.

Бог да му душу прости.

Прослава у Нишу. — Горди град Ниш прославио је 29. децембра пр. год. двадесетпетогодишњицу свога ослобођења. Тога дана заступник председника београдске општине г. Владимир Лацковић честитао је у име Београђана преко председника нишке општине Нишлијама ову светковину следећим телеграмом:

Молим Вас да изволите грађанима града Ниша на данашњи дан прославе двадесетпетогодишњице ослобођења града Ниша, изјавити најтоплија честитања Београђана.

Ослободиоцу града Ниша слава, а потомку Његовом Краљу Српском Александру и Краљици Српској Драги узвикујем живили.

Одборске секције. — Ради прегледа и проучавања свију општинских послова, контролисања истих, давања мишљења по предметима, који се у дотичном одељењу расправљају, у цели што правилнијег расправљања истих, упрошћавања администрације, постизање уштеда и у опште у цели реорганизације свију општ. послова одбор општине београдске у седници својој од 13. децембра пр. г. на предлог заступника председника београд. општине г. Владимира Лацковића поделио се је у следеће секције и то:

1. За Водовод:

г.г. Др. Марко Леко, Милан Капетановић и Др. Милан Радовановић;

2. За Грађевинско одељење:

г.г. Јован Смедеревац, Адолф Шток и Живојин Перић;

3. За Трошарину:

г.г. Тома Цинцар Јанковић, Ђорђе Петровић и Соломон Азријел;

4. За Економно одељење:

г.г. Јован Смедеревац, Аксентије Ј. Аксентијевић и Светозар Јанковић;

5. За све тргове где долази и наплата тржишних такса, мерине и обаларине:

г.г. Милован Миленковић, Раденко Драговић и Никола Димитријевић;

6. За вртарске послове:

г.г. Димитрије Тадић, Милан Павловић и Манојло Клидис;

7. За кланично одељење:

г.г. Тоша Мијаиловић, Раденко Драговић и Ђорђе Петровић;

8. За санитетско одељење:

г.г. Др. Јован Данић и Др. Милан Радовановић;

9. За Сирошњинско одељење:

г.г. Михаило Штрбић, за кв. варошки; Димитрије Наумовић, за кв. теразијски, Ђорђе Петровић, за кв. врачарски; Милош Валожич, за кв. савамалски; Михаило М. Ђорђевић; за кв. палилулски, Јанаћко Константиновић, за кв. дорђолски.

10. Устални контролни одбор за ново гробље:

г.г. Јован Смедеревац, Богоје Јовановић, Светозар Јанковић и Стеван Веселиновић,

11. За благајницу и књиговодство:

г.г. Божа С. Живковић, и Тоша Мијаиловић;

12. За судско одељење:

г.г. Димитрије Тадић и Живојин Перић;

13. За поштарничко одељење:

г.г. Лазар Матић, Пера Новаковић и Љуба Дојчиновић;

14. За статистичко одељење:

г.г. Коста Др. Ризнић, Тома Цинцар-Јанковић и Урош Благојевић.

О овоме су изабрати извешени писмом заступника председника општине а шефовима одељења издата је потребна наредба.

Општински буџет. Под 30 децембра прошле године господин министар унутрашњих дела на основу чл. 130. зак. о општинама изволео је примити к знању, а господин министар финансија на основу чл. 36. закона о окружним средским и општ. буџетима и зак. о варошкој трошарини изволео је одобрити буџет београдске општине за 1903 годину, који сачињавају три засебна буџета и то: I. буџет суда београдске општине у износу: приход 1,801868,23 динара, расход 1,801868,23 динара, II буџет новог гробља београдске општине у износу: приход 54.000 динара, расход 41.330 динара, вишак 12.670 динара и III буџет трошарине београдске општине у износу: приход 1,254.000 динара и расход 962.976 динара, вишак 291.024 динара.

Према овоме буџет београдске општине за 1903 г. показује приход у 3,109.868,23 дин. расход у 2,806.174,22 динара и вишак у 303.694 динара. У идучем броју донећемо извод из целокупног буџета из кога ће се видети који су и колики су у главном општински приходи као и који су и колики су општински расходи. Уз ту публикацију донећемо и табеларан преглед свију прихода и расхода општ. буџета за 1903 годину.

Одбор општински у седници својој од 3. ов. м. посвршавао је следеће предмете: Издао је тражена уверења за извесна лица о њиховом владању и имовном стању.

Примио к знању са одобравањем решење општ. суда од 31. децембра пр. год АБр. 11979; којим је одређена цена хлеба за прву половину овог месеца у 0,23 дин. по килограму а хлеб да се продаје по 0,25 дин. у тежини од 1087 грама.

Уступио је за канцеларију само две собе на другом спрату у општ. кући бив. г. Вучка Грудића, адв. катастарском одељењу мин. финансија под условом да их употреби само за катастар и док општини не затребају.

По предлогу одборника г. Боже Живковића за поделу одбора у секције, ради

проучења општ. послова, у цели реорганизације општине, остао је при ранијем својем решењу којим се је поделио у секције, с тим да се раније образоване секције могу по потреби спајати, а да чланови истих нису обавезни да врше прегледе стања каса и магацина и да и ако их врше не носе никакву одговорност ако би се после њиховог прегледа констатовало, да у пословима дотичног одељења којих је преглед извршен има злоупотреба и неисправности.

Решено је по предлогу одборника г. Томе Цинцар-Јанковића: да се од сума буџетом предвиђених на одужење општински дугова издаје дотичним општинским повериоцима месечно једна дванаестина или тромесечно једна четвртина.

Да се противу процене имања г. Боже С. Живковића, индустријалца изјави жалба.

Одобрио је процене имања: Димитрија Николића, дрвар. трговца с тим, да му се откупи целокупно процењено имање; општинског имања у бари Венецији које се има арондисати имању Јеврема Живковића, абаџије; Јеврема Молеровића, приватнијера које се одузима за регулисање балканске и призренске улице; гђа Јелене Павловић и Љубице Сименовић, које се одузима за регулацију балканске и босанске улице.

Примио је к знању акт г. министра грађевина којим не одобрава измену регулације града Београда на уласку Коларчеве улице код Кнежевог споменика спрам Коларца.

Одбацио је молбу г. Луке Беловића, олд. трговца, да му се из општ. касе изда сума колика му је задржана на име обртне порезе на вредност испоручених дрва општини.

Усвојио је молбе г.г. Милана Мариновића дрвар. трговца, Сотира Пешаца, пиљара, Матића и Солдатовића тргов. и Тодор Тодоровића, каф., због повраћаја трошарине и усвојио је мишљење комисије за ревизију регулац. плана, да се за подизање Богословије на Савинцу, изда регулац. линија по утврђеном регулац. плану, дакле да се не мења план регулације на томе месту.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗ

Нова Искра, илустровани лист, свеска за децембар пр. год., изашла је са следећим садржајем:

Уметничк. Слика из живота. Написао Д. В. — *Песимизам у XIX веку* (свршетак). — *Моја жеља*. Песма Авда Карабеговића. — *Деда Маршинов грех*. Приповетка И. Н. Потапенка. С руског превео Р. — *Облаци*. Песма Вој. П. Бошњак-вића. — *Сумњива краљица*. Написао Др. М. Веснић Арнолд Беклин (свршетак). — *Уз наше слике*. — *Хроника* (Наука, Уметност, Разно).

Слике: *Христово рођење* (сликао П. П. Рубенс). — *Зимње доба у Београду* (фотогр. сним. В. Стевановић). — *Пред Толмидером I и II* (фотогр. сним. Др. Марко Николић). — *На док-сашу* (сликао С. Јовановић). — *Константин Велики* (фотогр. сним. Др. Милоје Васић). — *Под Ђиновим брдом* (фотогр. сним. Др. Марко Николић). — *Скопље и Цар-Душанов мост*. — Пиротска тврђава.

„Нова Искра“ излази сваког месеца. Цена: на годину 16, по године 8, четврт године 4 динара; ван Србије: год. 10 фор. или 20 дин. у злату. Претплата и све што се тиче администрације шаље се Р. Ј. Одавићу, власнику „Н. Искре“, Капетан Мишина 8.

ГЛАВНА УПРАВА ОПШТИНСКЕ ТРОШАРИНЕ

ИЗВОД

СТАТИСТИКЕ ЗА МЕСЕЦ НОВЕМБАР 1902 ГОД. УПОРЕДНО СА МЕСЕЦОМ НОВЕМБРОМ 1901 ГОД.

ТЕК. БРОЈ.	Р О Б А	МЕРА	ЗА ГОДИНУ 1901.				ЗА ГОДИНУ 1902.				ВИШЕ		МАЊЕ			
			ТЕЖИНА		ТАКСА од %		СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА		ТАКСА од %		СКУПА ПРИХОД		ДИНАРА ПР.	
			СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.	СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.	ДИНАРА	ПР.	ДИНАРА	ПР.
1	Грожђе за јело	Клгр.	20389	2		407 78	9325	2	186 50					221 28		
2	Воће	"	181873	2		3637 46	131912	2	2638 24					999 22		
3	Зелен, вариво и остало	"	404647	2		8092 94	781503	2	15630 06	7537 12						
4	Лук и кромпир	"	146684	1		1466 84	243514	1	2435 14	968 30						
5	Бостан	"	100	—	50	50	100	50	50	50						
6	Сено	Кола	692	50		346	845	50	422 50	76 50						
7	Грис и гершл	Клгр.	3445	3		103 35	5430	3	162 90	59 55						
8	Дрво за гориво	К. м.	22924	30		6877 20	15212	30	4563 60					2313 60		
9	Грађа	"	540 ²⁸⁰	50		270 14	2088	50	1044	773 86						
10	Грађев. материјал	Клгр.	1524	12 50		190 50	7650	12 50	956 25	765 75						
11	Месо свињско	"	41767	8		3341 36	43748	8	3499 84	158 48						
12	Прасад	Комад.	939	1		939	991	1	991	52						
13	Јагњад и овце	"	165	1		165	35	1	35					130		
14	Зечева	"	446	50		223	532	50	266	43						
15	Дивљач	"					20	5	100	100						
16	Живина перната ситна	"	41666	10		4166 60	35332	10	3533 20					633 40		
17	" " крупна	"	11651	20		2330 20	7369	20	1473 80					856 40		
18	Риба свежа	Клгр.	13468	5		673 40	15998	5	799 90	126 50						
19	Сардине у бурадима	"	7200	5		360	12262	5	613 10	253 10						
20	Месо, сланина сирова	"	34933	10		3493 30	3037	10	303 70					3189 60		
21	Месо, сланина осушена	"	6567	20		1313 40	5169	20	1033 80	279 60						
22	Млеко	"	192356	5		9617 80	175643	5	8782 15	835 65						
23	Јаја	"	7884	5		394 20	11301	5	565 05	170 85						
24	Колачи, тарана и фиде	"	339 ⁵	4		13 58	131	4	5 24					8 34		
25	Бисквит	"	36 ⁷	10		3 67	185 ⁵	10	18 55	14 88						
26	Све израде од шећера	"	3623 ¹	10		362 31	5174	10	517 40	155 09						
27	Конзерве од меса и риба	"	1096 ¹	20		339 22	1944	20	388 80	49 58						
28	Сардине у кутијама	"	2839 ⁵	5		141 97	4231	5	211 55	69 58						
29	Сир стран	"	893 ²	20		178 64	369	20	73 80					104 84		
30	Скоруп (кајмак)	"	5398	5		264 90	8536	5	426 80	161 90						
31	Масло (бутер)	"	1392	10		139 20	1840	10	184	44 80						
32	Вино	литар	147758 ⁶	8		11820 69	154069	8	12325 52	504 83						
33	" фино	"	297	25		74 25	202	25	50 50					23 75		
34	Ракија до 10 гради	"	59248	10		5924 80	81585	10	8148 50	2223 70						
35	" до 15 гради	"	5661	12		679 32	5365	12	643 80					25 52		
36	" преко 15 гради	"	11884	25		2971	19856	25	4964	1993						
37	Коњак и рум	"	933 ⁶	25 00		186 72	1098	20	219 60	32 88						
38	Пиво	"	155169 ⁵	10		15516 95	135184 ⁵	10	13518 45					1998 50		
39	Сирће	"	351	3		10 53	308	3	9 24					1 29		
40	Есенција за сирће	"	147	25		36 75	50	25	12 50					24 25		
41	Минералне воде	"	2252	5		112 60	12440	5	622	509 40						
42	Угаљ камени	ваг.	272 ¹¹³⁵	6		1632 68	239	6	1434					198 68		
43	Мрамор у пола израђен	Клгр.		50			15516	50	77 58	77 58						
44	Мрамор углађен	"	237 ⁵	3		7 12	8076	3	242 28	235 16						
45	Трегери гвоздени	"	30372	50		151 86								151 86		
46	Стакло	"	21681	2		433 62	62566	2	1251 32	817 70						
47	Јужно воће	"	33931 ⁶	5		1796 58	28376	5	1418 80					377 78		
48	Остало јужно воће	"	35 ⁵	15		5 32								5 32		
49	Бадем, суво грожђе	"	28764	3		862 92	30962	3	928 86	65 94						
50	Зачинци прости	"	7129 ³	8		570 34	8572	8	685 76	115 42						
51	" бољи	"	256 ⁸	50		128 29	69	50	34 50					93 70		
52	" најбољи	"	0 ⁶⁵	100		65								65		
53	Кафа	"	45345	2 50		1133 62	62520	2 50	1563 02	429 40						
54	Сурогати од кафе (цигура)	"	5550 ⁵	5		277 52	8480	5	424	146 48						
55	Чоколада	"	457	10		45 70	375	10	37 50					8 20		
56	Шећер	"	509688	50		2548 44	444466	50	2222 33					326 11		
57	Пиринач	"	98638	1		986 38	149470	1	1494 70	508 32						
58	Креч и цемент	"	202923	25		507 31	220220	25	550 55	44 24						
59	Зејтин	"	111369	2		2227 38	113182	2	2263 64	36 26						
60	Маст за јело	"	1046	30		313 80	729	30	218 70					95 10		
61	Свеће	"	13143	2		262 86	8282	2	165 64					97 22		
						101079 46			107389 66	19320 15			13009 90			

За пренос

ТЕК. БРОЈ	Р О Б А	МЕРА	ЗА ГОДИНУ 1901.				ЗА ГОДИНУ 1902.				ВИШЕ		МАЊЕ			
			ТЕЖИНА		ТАКСА од %		СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА		ТАКСА од %		СКУПА ПРИХОД		ДИНАРА ПР.	
			СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.	СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.	ДИНАРА	ПР.	ДИНАРА	ПР.
	Пренето					101079	46				107389	66	19320	15	13009	90
62	Сода	СИФОН	10886		05	544	30	5394		05	269	70			274	60
63	Кола дрвен. материјала	КОЛА	79		1	79		22		1	22				57	
64	Кола до 1 тоне	КОМ.	32517		10	6503	40	37050		20	7410		906	60		
65	Од товарног коња		511		20	51	10	800		10	80		28	90		
66	Карте за слобод. улаз у варош							35		2	70		70			
67	Казне кријумчара					230	88				581	17	350	29		
68	Пломбе					1	45				20	10	18	65		
69	Дозволе за млеко					210					270		60			
70	Пијачна такса					84	30				68	60			15	70
71	Мерина					881	60				1351	80	470	20		
72	Лежарина					712	61				781	46	68	85		
	Свега					110378	10				118314	49	21293	64	13357	25
	Приход у октобру 1901										110378	10	13357	25		
	Вишак у месецу октобру 1902										7936	39	7936	39		

К.М. 3850

1 новембра 1902 године,
Београд.

Из Управе општинске трошарине

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Благајници београдске општине приложили су за београдску сиротињу још и то:

Г. Едија Були, банкар, 30 динара; г. г. Мата Јовановић, управник фондова Милан Арсенијевић и компанија, Димитрије Перовић и син, трг., Браћа П. Ђорђевић, трговци и Хајим Д. Азријел, трг., по 20 динара; г. г. Архимандрит Иларијон С. Весић, Илија Антоновић, трг., Ђорђе Вучо, трг., Браћа Пурић, трг., Коста М. Ђурић, трг., Д. Ђирковић, трг., Хајнрих Флајшер, трг., Сава Кнежевић, трг., Алберт Филип, трг., Ваца Николић, трг., Мајсторовић и Николић, трг., Јосиф Волфнер, трг., Стеван К. Ђукић, трг., Драгомир Здравковић, трг., Ј. Валд, агент, А. Антоновић, продавац шиваћих машина, Стојан Пајкић, трг., Љуба Срећковић, директор клан. друштва, Израил Ј. Русо, мењач, Г. Лазаридес, трг. и Марко Барух, мењач, по 10 динара; г. г. Браћа Калфон, трг. и Мијаило Миловановић, трг., по 6 динара; г. г. Ђурић и Јовановић, трг., Мојсиловић, фотограф, Вили Фелдман, тапетар, Јаков Левензон, обућар, Самујел Амар, трг., Моша Исак Фарки, трг., Јанаћ Јове, трг., Риста Одавић, мењач, Н. Н., Мита Стајић, књијар, Браћа П. Радојловић, Јосиф Манојловић, мењач, Танасије С. Ристић, гвожђар, Панајот Антоновић, трг., Мирковић и Лучић, трг., Драг. Мушкатировић, трг., Давид Дајч, трг., Живко М. Тодоровић, трг., С. Нисим и Талви, трг., Душан Поповић, главни секретар, Алекса Стејскал, заступник, С. Димитријевић, благајник Управе фондова, и Стојисилевић и комп. јувелири, по 5 динара; г. г. Таса Нерандић, трг., Арса Кржић, трг., Ђура Јанковић, трг., Никола Сакаларидес, трг., М. С., П. Петровић, Д. Николић, Ајдарић, Н. Н., Шрајбер, и Сава Раденковић сарач, по 4 динара; г. Миливоје Поповић, проф., 3·05 дин.; г. г. Н. Н., И. Ј. Медина, Х. Ј. Медина, Г. Флора, Т. Субашић, дрогерист, Адања и Демајо, трг., Ст. М. Обра-

довић, трг., Влад. М. Стефановић и комп., Ј. Д. Медина, Аврам Меворах, А. Мешулам, Милошевић и комп., Марко Вулетић и комп., Богдан Јанковић, проф., Драгољуб Поповић, проф., И. Станисављевић, сарач, Милов. Миленковић, сарач и Ј. Матковић, по 3 динара; г. г. М. Маринковић, Живко Петровић, С. Мешулам, Н. Н., Груја Ђика, трг., Моша Леви, трг., Хазон, Влада Благојевић, трг., г-ђа Ружа Караулић, трговина код дечије радости, Милутин Николић, Божа Драгољевић, трг., Милан Матић, Никола Ковачевић, Ђурић и Дедијер, Матеја Матић, Тодор Трифуновић, Пинкас Штајн, сарачи, Таса Поповић, проф., и Средоје Алексић, по 2 динара; г. г. Милан Драгосављевић, ђакон, Божа Божић, Рафаило Обрадовић, Жив. Мијатовић, М. Цоцић, Н. Русо, М. Ивановић, Д. Протић, А. Левензон, З. Здравковић, Л. Јовановић, Т. Обрадовић, С. Дуканац, В. Карановић, Б. Протић, С. Михаиловић, С. Панић, М. Максимовић, Д. Радивојевић, М. Стојадиновић, чинов. Управе фондова, и Тодор Јањић, сарач, по 1 динар; г. г. М. Урошевић, Ј. Недељковић, С. Павловић, Р. Недић, М. Прибојац, Б. Ђорђевић, М. Арсенијевић и М. Недељковић, чинов. Управе фондова по 0,60 дин.; г. г. Јова Павловић, Ђорђе Дидић, Арон Алкалај, Јов. Телаловић, Н. Јовановић, М. Савчић, С. Живковић, чинов. Управе фондова; Светозар Радовановић, Ненад Ненадовић, Радомир Т. Пешић, Д. Пантелић, Стеван Карамиджковић, и Н. Н., сарачи, по 0,50 пара динарских.

Сем напред именованих приложили су за општ. сиротињу по један цак стрмног брашна г. г. Јеврем Васовић и Јохан Умлауф, трговци.

Суд београдске општине у име београдске сиротиње овим изјављује напред именованим племенитим дародавцима своју најтоплију захвалност.

2 јануара 1903 год.

Београд.

Деловођ

Мих. М. Марјановић.

Заступник

председника општине

кмст,

Влад. Лацковић.

О Б Ј А В А

Тражи се зграда под закуп за трговачки суд. — Треба да је засебна или одељена од других зграда, да има 8—10 соба, а да постоји у улици Кнеза Михаила, Васиној, Дубровачкој, између Саборне цркве и Зерека или на Кнез Михаиловом Венцу спрочу Вел. Калимегдана.

Писане понуде за закуп треба поднети грађевин. одељењу Управе града Београда до 15. Јануара наступајуће године и у понуди означити: положај зграде, број одељења, закупну цену и за колико година се условљава закуп.

Од грађевинског одељења Управе града Београда, 14. Децембра 1902, Гбр. 1712.

О Б Ј А В А

Према наређењу господина министра војног Ф.Б.№ 9197 регрути ће се упутити у кадар на одслужење свог рока и то:

За коњицу и пољску артиљерију сви, за градску артиљерију и пешадију већи део, тако да 15 Јануара 1903 године буду сви у командама.

Ово се по наредби команданта VII. пуковског округа Бр. 14271 објављује регрутима ради знања и спреме.

Од суда општине града Београда О.В.Бр. 3817, 23. Децемб. 1902 у Београду.

О Г Л А С

Канцеларија управе општинске трошарине пресељена је у општинску кућу, на углу Љубичине и Југовића улице.

О овоме се извештава грађанство.

Из канцеларије управе општинске трошарине, 19 октобра 1902 г. Бр. 3233, Београд

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА